ŻYCIE GOSPODARCZE

Dwutygodnik poświęcony sprawom gospodarczym Polski Zachodniej

Organ Związku Fabrykantów T. z. w Poznaniu.

Redakcja i Administrajca: Rzeczpospolita 1, II — telefon 25-95.

Redaktor przyjmuje w dni powszednie od godz. 11—1; Administracja od 9—3.

Poznań, dnia 15 stycznia 1928 r.

Prenumerata wynosi: w kraju z przesyłką rocznie 20 zł, półrocznie 10 zł, kwartalnie 5 zł, zagranicą z przesyłką rocznie 24 zł, półrocznie 12 zł. kwartalnie 6 zł. Numer pojedyńczy 1 zł.

NR. 2 Wydawca: *Związek Fabrykantów T. z. w Poznaniu.* **ROK 7**

...usz wybitnego działacza przemysłowca

...Leon Czarliński, właściciel fabryki ...Syn w Inowrocławiu oraz współwłaściciel ...on Czarliński i Sp. w Ostrowie, prezes Rady Nadzorczej Tow. Akc. „Unja", obchodził jubileusz swojej pracy przemysłowej.

Pan dyr. Leon Czarliński jest również członkiem Rady Związku Fabrykantów, w której pracuje od kilkunastu lat, przyczyniając się swoją działalnością tak do rozwoju Związku Fabrykantów T. z. w Poznaniu jak również do rozbudowy wielkopolskiego przemysłu.

Nie jedna placówka swoje powstanie zawdzięcza inicjatywie i pracy pana dyr. Leon Czarlińskiego, uważając bowiem ideje rozwoju przemysłowego za zasadniczą w rozbudowie naszego Państwa, starał się wszelkimi siłami być tam, gdzie można było powołać nowe placówki i warsztaty przemysłowe.

Stąd też jubileusz Jego działalności w sferach przemysłowych, wywołać musi niewątpliwą radość i życzenia jak najdłuższej pracy tak owocnej i wytrwałej w kierunku dalszej rozbudowy naszego przemysłu zmierzającej do podniesienia znaczenia i bogactwa naszego kraju.

Z tej okazji tak Związek Fabrykantów T. z. w Poznaniu jak i Redakcja pisma składają szanownemu jubilatowi najserdeczniejsze życzenia.

Okólnik Związku Fabrykantów.

II. Polski Zjazd Naukowej Organizacji.

Polski Komitet Naukowej Organizacji zwołuje do Warszawy w kwietniu 1928 r. II. Polski Zjazd Naukowej Organizacji.

Wyłoniony Komitet Organizacyjny Zjazdu rozpoczął opracowywanie planu organizacyjnego Zjazdu.

W obecnej chwili zostały ustalone następujące wytyczne:

Komitet przyjmuje wszelkie referaty z dziedziny naukowej organizacji, które będą rozpatrywane i oceniane przez specjalną Komisję Kwalifikacyjną.

Chcąc jednak szczególnie oświetlić te zagadnienia, które są najbardziej aktualne w dobie dzisiejszej, Komitet ustalił listę tematów, które powinny być na Zjeździe szeroko omówione.

1) Stan zastosowania naukowej organizacji w różnych dziedzinach zycia gospodarczego u nas i zagranicą.

2) Teorja i zagadnienia ogólne organizacji.

3) Stosowanie naukowej organizacji w produkcji z punktu widzenia osiągniętych rezultatów.

4) Zagadnienia kierownictwa.

5) Organizacja gospodarki materjałowej (maszyny, składy i zapasy surowców i produktów.

6) Psychotechnika i dobór osobowy.

7) Zagadnienia organizacji w rolnictwie.

8) Zagadnienia organizacji w budownictwie.

9) Zagadnienia stosunków pracowników i pracodawców:

a) warunki pracy
b) wydajność pracy
c) wynagrodzenie za pracę
d) hygjena pracy.

10) Organizacja w gospodarstwie domowem.

11) Trudności przy wprowadzaniu racjonalnej organizacji.

12) Sprawy stosowania naukowej organizacji w szkolnictwie.

13) Zagadnienia dotyczące metod obliczania kosztów własnych.

14) Zagadnienia naukowej organizacji w administracji państwowej i komunalnej.

15) Zagadnienia naukowej organizacji w biurowości.

Referaty winny być zgłaszane do Polskiego Komitetu Naukowej Organizacji w Warszawie, ulica Mokotowska 51/53 najpóźniej do połowy marca 1928 roku.

W miarę postępu prac Komitetu Organizacyjnego Zjazdu będą ogłaszane komunikaty, informują zainteresowane sfery o zjeździe.

Opłata stemplowa od umowy odsprzedawanie towarów na kredyt.

Jedna z Izb skarbowych przedstawiła Ministerstwu Skarbu odpis umowy z prośbą o wyjaśnienie, czy i jakim opłatom umowa ta podlega. Szemat ten jest następujący:

„Dnia . . . . pomiędzy firmą . . . . . z jednej strony a Zarządem Stowarzyszenia . . . . . w osobach Prezesa Zarządu P. A. i Sekretarza Zarządu P. B. działających w imieniu i na rzecz Stowarzyszenia zawarta została niniejszem umowa treści następującej:

1) Firma . . . . . . zobowiązuje się sprzedawać na kredyt członkom wymienionego Stowarzyszenia wszelkie towary, znajdujące się na jej składach.

2) Kredyt będzie udzielany tylko tym urzędnikom członkom Stowarzyszenia, którzy przedstawią zlecenia, wydane przez Zarząd Stowarzyszenia.

3) Całkowita suma każdorazowego kredytu podlega uiszczeniu: do zł 40 na dwie raty, od zł. 40 do 100 na trzy raty, powyżej zł. 100 na cztery raty, przyczem przy zakupie nie płaci się nic, natomiast pierwszą ratę uiszcza się pierwszego najbliższego miesiąca, pozostałą zaś sumę w równych po sobie następujących ratach miesięcznych.

4) Podpisujące osoby, t. j. Zarząd Stowarzyszenia solidarnie odpowiadać będzie za sumę udzielonego kredytu.

5) Wpłaty rat uskuteczniać będzie Zarząd Stowarzyszenia na podstawie wykazów, przesyłanych przez firmę najpóźniej do dnia 28 każdego miesiąca przyczem wpłata do kasy firmy nastąpi w dniach od 2 do 4 bezpośrednio następującego miesiąca.

6) Od sumy miesięcznego rachunku firma udzielać będzie 1% rabatu na cel Stowarzyszenia i do dyspozycji tegoż Stowarzyszenia.

7) Niedotrzymanie warunków przez jedną stronę daje prawo zerwania niniejszem umowy drugiej stronie, jednakże całkowita należność winna być uiszczona przez Zarząd Stowarzyszenia.

8) Opłatę stemplową od niniejszej umowy ponosi całkowicie firma.

9) Zlecenia podpisywać będą pp. A. i B. a w ich zastępstwie pp. C. i D.

10) Umowa niniejsza wchodzi w życie z dniem podpisania przez obie strony.

Ministerstwo Skarbu wyjaśniło.

Ustępy 1, 2 i 3 powyższej umowy podlegają opłacie tylko w razie zawarcia umowy w formie uroczystej lub półuroczystej, a mianowicie według zasad art. 139 ustawy o opłatach stemplowych. Ustępy te nie mogą uważane za umowę przygotowawczą (art. 134) gdyż jest oznaczony jedynie przedmiot, wyrażony w ustępie 1 słowami „wszelkie towary znajdujące się na jej składach" a nie jest w żaden sposób oznaczona cena towarów.

Ustęp 4 podlega opłacie, przewidzianej w art. 117 ustawy o opłatach stemplowych, a zatem wobec podpisania umowy przez dwóch członków Zarządu Stowarzyszenia w wysokości zł 6.

Wykazy rat, o których mowa w punkcie 5 umowy, podlegają opłacie przewidzianej w art. 72 ustawy o opłatach stemplowych w wysokości 0,2% od sumy należności sprzedawcy, bez potrącenia należności Stowarzyszenia przewidzianej w punkcie 6 umowy. O ile jednak sprzedawca wręcza kupującemu (członkowi Stowarzyszenia) rachunek ostemplowany, o tyle do wykazu rat stosuje się ustęp 4 art. 72, oraz art. 3 ustawy o opłatach stemplowych, tudzież § 2 i 3 rozporządzenia wykonawczego.

Punkt 6 podlega opłacie 0,5% przewidzianej w art. 114 ustawy, uiszczenia tej opłaty ma nastąpić w miarę wykonywania zobowiązania (art. 9 i 22 ustawy), przyczem za podstawę wymiaru należy przyjąć kwoty, które sprzedawca płaci Stowarzyszeniu tytułem 1-procentowego udziału Stowarzyszenia.

Nowe czasopismo „Gazeta Kupiecka".

Od pewnego czasu ukazuje się nowe czasopismo „Gazeta Kupiecka", tygodnik ilustrowany, informacyjny, organ średniego i drobnego kupiectwa polskiego, poświęcony sprawom gospodarczym, społecznym. Bogaty i różnorodny materjał, ujęty w formę popularną dla każdego dostępną, oraz oryginalna i aktualna treść tego materjału gwarantują bezprzecznie duże powodzenie „Gazety Kupieckiej".

O sztucznych środkach słodzących.

Ukazało się rozporządzenie wykonawcze z dnia 7 grudnia 1927 r. (Dz. Ust. nr. 117, poz. 1008) zawierające przepisy wyrobu oraz handlu sztucznemi środkami słodzącemi. Poniżej przytaczamy najważniejsze z nich:

Sztucznych środków słodzących wolno używać tylko do celów leczniczych, higienicznych i do badań naukowych, natomiast zabrania się używanie do słodzenia artykułów żywności, napojów oraz przypraw. Uprawnienie na uruchomienie wytwórni sztucznych środków słodzących udziela Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych oraz Ministrem Przemysłu i Handlu.

Przedsiębiorca zakładu przemysłowego, zamierzający stosować sztuczne środki słodzące do wyrobu przedmiotów, przeznaczonych do celów leczniczych i higienicznych winien uzyskać zezwolenie na to od Ministerstwa Skarbu.

Targi i wystawy.

W Izbie Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu jest do przejrzenia spis targów i wystaw, które odbędą się w Niemczech.

Targi Angielskie. (The British Industries Fair) odbędą się od dnia 20 lutego do dnia 2 marca 1928 roku w Londynie i Birminghau.

Taryfy celne zagraniczne.

W Izbie Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu są do przejrzenia teksty nowych taryf celnych austrjackiej i palestyńskiej.

Świadczenia zabezpieczeniowe w okresie sezonu martwego 1927/28 roku.

Rozporządzenie z dnia 19 grudnia 1927 r. (Dz. Ust. nr. 116, poz. 991) robotnicy sezonowi: budowlani, ziemi, brukarscy zatrudnieni w cegielniach, w żegludze śródlądowej i przy spławie na terenie miasta Bydgoszczy są uprawnieni do świadczeń na okres sezonu martwego 1927/1928.

Zaliczenia w komunikacjach międzynarodowych.

Wobec zniesienia ograniczeń dewizowych, wprowadzone zostały z dniem 1 stycznia 1928 r. obciążenia zaliczeniami i zaliczkami przesyłek w międzynarodowych komunikacjach bezpośrednich z udziałem Polski, jako kraju nadania lub przeznaczenia, a mianowicie: w komunikacji łamanej z Austrją, Czechosłowacją, Królestwem S. H. S.. Niemcami, Rumunją, Węgrami, Włochami oraz Z. S. R. R. dopuszczalne jest obciążenie przesyłek wyłącznie zaliczeniami, w komunikacji zaś związkowej z Rumunją oraz w komunikacji łamanej z Belgją, Bułgarją, Danją, Francją, Holandją, Luxemburgiem, Norwegją i Szwecją, tak zaliczeniami, jak też zaliczkami.

Zaliczki i zaliczenia dopuszczane są tylko w walucie kraju nadania.

Bilety bezpośrednie do Anglji, Francji i Belgji.

Podróżni, udający się z Polski do Anglji, Francji i Belgji i odwrotnie, nie mogli dotychczas nabywać w kasach na stacjach kolejowych bezpośrednich biletów oraz nadawać bagaż bezpośrednio na całą odległość przewozu.

Niedogodność ta została usunięta, z dniem bowiem 1 stycznia 1928, weszła w życie taryfa międzynarodowa na przewóz osób i bagażu pomiędzy Anglją Francją i Belgją z jednej strony, a Polską, Litwą, Łotwą i Estonją z drugiej strony.

Taryfa ta uwzględnia komunikację pomiędzy Polską a wymienionemi na wstępie państwami, wyłącznie tranzytem przez Niemcy, drogą na Berlin i Kolonję, względnie na Frankfurt nad Menem i Kehl.

Na podstawie tej taryfy stacje kolei, do niej włączone, sprzedawać będą bilety oraz przyjmować bagaż, pobierając opłaty przejazdowe względnie przewozowe w walucie kraju wyjazdu.

Wspomniana taryfa w oryginale francuskim i niemieckim oraz przekład jej na język polski znajduje się w sprzedaży w Dyrekcjach Polskich Kolei Państwowych.

Wszystkie firmy przemysłowe.

Wobec zbliżającego się traktatu z Niemcami, który niewątpliwie doprowadzi do zalania naszego rynku niemieckiemi wyrobami, powinny we własnym interesie dostarczać wiadomości o swojej produkcji jej doskonalenia, **oraz informować Związek Obrony Przemysłu Polskiego o wszystkich nowych wyrobach,** które zaczynają fabrykować, dając jednocześnie oświetlenie ich jakości i właściwości. Związek bowiem mając szeroki kontakt ze społeczeństwem, będzie mógł przyczyniać się do rozszerzenia zbytu i konsumcji krajowej produkcji.

Jednocześnie zwraca się uwagę na to, że Związek O. P. P. we własnym interesie poprzeć powinna materjalnie każda placówka przemysłowa, aby tem skuteczniejszą umożliwić mu pracę.

Otrzymaliśmy następujący list od Centralnej Komisji Przywozowej.

Niniejszem przypominamy, iż importerzy ubiegający się o pozwolenie przywozu towarów reglamentowych winni z początkiem roku kalendarzowego nadsyłać odpisy wykupionych świadectw przemysłowych na rok bieżący. Odpisy wspomniane jak wiadomo musiały być dotychczas poświadczone wyłącznie rejentalnie. Dzięki staraniom C. K. P. uzyskaliśmy zezwolenie, iż odpisy świadectw mogą być uwierzytelnione również i przez Organizację, prosimy więc o jaknajściślejsze sprawdzanie omawianych odpisów, gdyż całkowitą odpowiedzialność za zgodność odpisu z oryginałem ponosić będą oczywiście podpisane Organizacje.

Pieczęć Organizacji na odpisie jest niezbędna.

Prosimy o spieszne nadsyłanie odpisów świadectw przemysłowych, gdyż w przeciwnym razie Wydział H. Z. nie będzie honorować wniosków naszych o wydanie pozwoleń przywozu.

Wiceprezes Komisji: (—) W. Purski.

Opłaty za dozór kotłów parowych.

Rozporządzeniem z dnia 15 grudnia 1927 r. (Dz. Ust. Nr. 117 poz. 1006) ustanawia się wysokość opłat za dozór kotłów parowych należących do właścicieli prywatnych oraz kotłów, dzierżawionych od władz państwowych przez osoby prywatne w wypadkach, gdy właściciel lub dzierżawca nie są członkami Stowarzyszenia dozoru kotłów w Poznaniu, a Stowarzyszenie wykonywa dozór na zasadzie zlecenia władz państwowych.

Roczne opłaty od każdego kotła:

Przy powierzchni ogrzewalnej do 2 m. kw. 40 zł, ponad 2 m. kw. do 20 m. kw. 65 zł, ponad 20 m. kw. do 50 m. kw. 80 zł, 50 do 100 m. kw. 105 zł, 100 do 200 m. kw. 145 zł, ponad 200 m. kw. za każde dalsze 100 m. kw. lub ich część 45 zł.

Ubezpieczenie pracowników umysłowych.

Ukazało się rozporządzenie wykonawcze z dnia 22 grudnia 1927 r. (Dz. Ust. nr. 118 poz. 1016) o ubezpieczeniu pracowników umysłowych. Przytoczymy najważniejsze przepisy.

Dla wykonania ubezpieczenia tworzy się następujące zakłady:

...ład Ubezp. Prac. Umysł. w Warszawie,
" " " " we Lwowie,
" " " " w Poznaniu,
" " " " w Król. Hucie.

...ład Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych ...aniu obejmuje pod względem terytorjalnym obszar województw: poznańskiego i pomorskiego.

Tu zaznaczyć wypada, iż był projekt przyłączenia województwa łódzkiego do Zakładu Ubezpieczeń w Poznaniu, jednakże wskutek usilnych starań Związku Fabrykantów ten okręg został przyłączony do Warszawy.

Pierwszy statut dla Zakł. Ubezp. Prac. Umysł. w Poznaniu uchwala rada tutejszego Zakładu Ubezp. Urzędu Prywatnego Zakłady Ubezp. Prac. Umysł. prowadzą dwa oddziały ubezpieczenia, a mianowicie:

1. ubezpieczenia na wypadek braku pracy,
2. ubezpieczenia emerytalne tj. ubezpieczenia na wypadek niezdolności do wykonywania zawodu, na starość i członków rodziny ubezpieczonego na wypadek jego śmierci.

Pracowników umysłowych, którzy już pracują przynajmniej 14 dni, pracodawca obowiązany jest zgłosić do właściciela Zakładu Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych najpóźniej w ciągu pierwszych 10 dni następnego miesiąca kalendarzowego. Osobom zgłoszonym do ubezpieczenia po raz pierwszy wystawia i doręcza zakład kartę ubezpieczeniową, którą pracownik powinien przekładać jak nowemu tak i staremu pracodawcy celem odnośnych wpisów. Ubezpieczony powinien co 5 lat kartę zmieniać w Zakładzie do którego należy.

Cło od kości surowych.

Rozporządzeniem z dnia 9 grudnia 1927 r. (Dz. Ust. nr. 116 poz. 988) pozycje 226 taryfy celnej otrzymuje brzmienie następujące:

Cło od 100 kg. kości surowej mielonej i niemielonej wynosi 7 zł.

Cło wywozowe od buraków cukrowych.

Rozporządzeniem z dnia 9 grudnia 1927 r. Dz. Ust. nr. 116 poz. 989 (pozycja 220 taryfy celnej otrzymuje następujące brzmienie:

Cło od 100 kg. buraków cukrowych wynosi 2 zł.

Eksportować można:

Do Chin: pasy transmisyjne dla kolei wschodniochińskiej.

Do Afryki Zachodniej: konserwy z jarzyn.

Do Syrji i Libanu: kapelusze damskie i męskie, filcowe i słomkowe. Większe zapotrzebowanie jest na kapelusze skomkowe, gdyż sezon letni trwa tam przez 8 miesięcy. Głównym centrem jest Beyruth.

Do Ameryki: wełnę surową, pestki dyni (jadalne), świnie i jaja.

Do Niemiec: masło, haczyki do bucików, agrafki i sznurowadła skórzane, jaja.

Do Holandji: naczynia stołowe porcelanowe, fajansowe i szklane oraz rękawiczki.

Zakaz przywozu pszenicy oraz mąki pszennej.

Ukazało się rozporządzenie Rady Ministrów (Dz. Ust. nr. 117 poz. 1002) na mocy którego przywóz pszenicy oraz mąki pszennej jest zabroniony do dnia 29 lutego 1928 r. włącznie.

W sprawie zabezpieczenia na wypadek bezrobocia pracowników umysłowych.

Zarząd Obwodowy Funduszu Bezrobocia w Poznaniu podaje do wiadomości, że rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 grudnia 1927 r. (Dz. Ust. R. P. nr. 113 poz. 958/27) przedłuża moc obowiązującą zawartych w ustawie z dnia 18 lipca 1924 r. o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia (Dz. Ust. R. P. nr. 67, poz. 650) w brzmieniu ustawy z dnia 28 października 1925 r. o zmianie niektórych przepisów ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia (Dz. Ust. R. P. nr. 120 poz. 863) przepisów, dotyczących zabezpieczenia na wypadek bezrobocia pracowników umysłowych, do dnia 3 grudnia 1928 r. Wobec powyższego zakłady pracy, zobowiązane do zabezpieczenia na wypadek bezrobocia pracowników umysłowych, winny w trybie dotychczas praktykowanym zawiadomić Zarząd Obwodowy Funduszu Bezrobocia w Poznaniu o wkładkach należnych Funduszowi Bezrobocia i wpłacać należności te do PKO. na r/k nr. 9600 Zarządu Głównego Funduszu Bezrobocia w Warszawie.

O rozciągnięciu przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1927 r. w sprawie ubezpieczenia pracowników umysłowych (Dz. Ust. R. P. nr. 108 poz. 911) na poszczególnych terenach Rzeczypospolitej i w odniesieniu do poszczególnych kategoryj pracowników umysłowych zakłady pracy powiadomione zostaną we właściwym czasie oddzielnym komunikatem.

Sprzedaż soli do celów przemysłowych.

Ukazało się rozporządzenie z dnia 25 listopada 1927 r. (Dz. Ust. nr. 114 poz. 978) zawierające przepisy o sprzedaży soli do celów przemysłowych.

Sól skażoną i nieskażoną, nabytą po cenach zniżonych do celów przemysłowych wydaje się z salin, warzelni i z wolnych składów soli.

Za środek ogólnie skażący uznaje się 1 kg. oleju mineralnego na 1 q. soli.

Za środki szczególnie skażące uznaje się następujące domieszki na 1 q soli:

a) 0,5 kg. tlenu żelaza zwanego kolkoratem celem skażenia soli na sól bydlęcą,

b) 5 kg. sody palonej do solenia i konserwowania skór tudzież do studzenia lodu,

c) 5 kg. lub 5 l. posoki z jelit do solenia jelit,

d) 4 kg. roztworu zgęszczonego ługu żrącego lub 2 kg. sody palonej lub 2 kg. pokruszonego ługu lub 2 kg. kwaśnego sulfatu, mydeł, gliceryny itp.

Minister Skarbu może zezwolić na stosowanie również innych środków do skażenia soli. Skażenie dokona się w salinie lub warzelni lub w razie wyjątkowej potrzeby w miejscu jej użycia, w tym wypadku jednak za zezwoleniem Urzędu Skarbowego akcyz i monopolów.

Przedsiębiorstwa, które otrzymują sól do celów przemysłowych w stanie nieskażonym, a skażenie dokonywa się na miejscu, obowiązane są prowadzić księgę według ustalonego wzoru.

Do nabywania soli skażonej (oprócz skażonej olejem mineralnym i tlenkiem żelaza) konieczne jest zezwolenie Urzędu Skarbowego akcyz i monopolów.

Sól nieskażona będzie sprzedawana po cenie zniżonej do pewnych celów przemysłowych, dla których sól skażona nie nadaje się, a mianowicie do wyrobu sody, soli glauberskiej, kwasu solnego, barwników smołowych, środków wybuchowych, sacharyny itd.

Dla nabywania soli bez skażenia na cele przemysłowe należy mieć zezwolenie Urzędu Skarbowego akcyz i monopolów.

Dla kontroli obrotów solą nieskażoną przedsiębiorstwa muszą prowadzić księgę podług ustalonego wzoru. Sól nabyta do celów przemysłowych po zniżonych cenach musi być przechowywana w osobnym spichrzu.

Komunikacja Polski z Turcją.

Z dniem 1 stycznia 1928 r. weszła w życie bezpośrednia komunikacja dla przewozu towarów pomiędzy stacjami kolei polskich z jednej strony, a stacjami: 1) Stambul, 2) Adrianopel, 3) Kirklas Ili Kolei Orjentalnych w Turcji z drugiej strony przez linje kolei rumuńskich, bułgarskich, czeskosłowackich, austrjackich, węgierskich i jugosłowiańskich.

Z chwilą wprowadzenia tej komunikacji polskie stacje kolejowe będą przyjmowały na zasadzie międzynarodowej konwencji berneńskiej, jako prawa umownego, za bezpośrednim listem przewozowym przesyłki stacji Kolei Orjentalnych, przyczem nadawca obowiązany będzie wskazać drogę przewozu przez wpisanie do listu przewozowego zagranicznych stacji przejściowych z państwa do państwa.

Przewoźne i inne opłaty obliczane będą na zasadzie obowiązujących taryf wewnętrznych lub bezpośrednich, stosowanych na drodze przewozu.

Uiszczanie przewoźnego i innych opłat dokonywać się będzie w walucie kraju płatności, przyczem frankowanie części przewoźnego będzie dopuszczalne tylko na linje kraju wysyłającego do granicznej stacji przejściowej.

Zaliczenia i zaliczki w gotowiźnie na rzecz nadawcy są dopuszczalne tylko w walucie kraju nadawczego.

Obrót pocztowy z Gdańskiem.

Z dniem 16 grudnia 1927 r. zostały uchwalone istniejące dotychczas ograniczenia w obrocie pocztowym między polskim urzędem Gdańsk 1. a urzędami pocztowemi w Polsce i z dniem tym wprowadzony został obrót przesyłek pocztowych włącznie z czynnościami służbowemi P. K. O. i prenumeratą gazet na zasadach, obowiązujących w kraju. Wyjątek od tych zasad stanowią jedynie: a) listy zleceniowe, zawierające weksle przeznaczone do protestu i b) paczki, które przyjmowane są tylko na warunkach specjalnie określonych.

Równocześnie jednak zniesione zostały ograniczenia co do wysokości kwoty dopuszczalnej przy paczkach za pobraniem. Paczki bowiem w obrocie z Gdańskiem mogą być obciążone pobraniem, jak w obrocie wewnętrznym, t. j. do zł 1.000 bez żadnych zastrzeżeń.

Opłata stemplowa od podwyższenia kapitału akcyjnego.

Przy podwyżce kapitału zakładowego Sp. Akc.

Spółka jest obowiązana sama zatroszczyć się o uiszczenie opłaty i w tym celu przed upływem miesiąca od dnia, rozpoczynającego okres, wyznaczony do przyjmowania wpłat, winna przedstawić urzędowi skarbowemu odpis uchwały w przedmiocie podwyższenia kapitału zakładowego. Urząd Skarbowy wymierza opłatę natychmiast po przedstawieniu mu owego odpisu i stwierdza ten wymiar pisemnie zapomocą „kartki wymiarowej", którą wręcza przedstawicielowi spółki. Spółka jest obowiązana przed upływem terminu miesięcznego, wyżej określonego przedstawić kasie skarbowej ową „kartkę wymiarową", i zapłacić kwotę, w kartce wymienioną. Niezastosowanie się do tych przepisów spowoduje wymiar opłaty wraz z podwyżką pięciokrotną.

Na skutek jednak dotychczasowych różnych interpretacji Ministerstwo Skarbu poleciło urzędom skarbowym na podstawie art. 47 i 177 u. o. s.:

1. aby zaniechały wymiaru podwyżki, jeżeli termin jednomiesięczny, przewidziany w ustępie przedostatnim art. 102 u. o. s., a przez spółkę w przypadku poszczególnym niedotrzymany, upłynął nie później jak w dniu 20 stycznia 1928 r.
2. aby w przypadkach, w których przed otrzymaniem niniejszego okólnika wymierzyły podwyżkę z powodu nieuiszczenia w przepisanym terminie opłaty od powiększenia kapitału akcyjnego, odpisały tę podwyżkę w całości, o ile spółka wniesie prośbę o odpisanie podwyżki do dnia 15 lutego 1928 r.

Komunikat Izby Przemysłowo-Handlowej.

Nawiązując do uprzedniego naszego komunikatu w sprawie organizowanej przez nas kolekcji wzorów zwracamy się powtórnie do firm okręgu Izby naszej z uprzejmą prośbą o nadesłanie nam wzorów swych fabrykatów.

Wyroby te są nam niezbędnie potrzebne do skompletowania posiadanych już przez nas wzorów, tembardziej, że zamierzeniem naszem jest utworzenie kolecji, która każdemu zwiedzającemu ją mogłaby dać dokładne pojęcie o tem, co się w okręgu Izby naszej wyrabia.

Pozatem, pragnęlibyśmy zorganizować udział przedsiębiorstw okręgu Izby naszej już na Targach w Lyon, które odbędą się w pierwszych dniach marca r. b., a które ze względu na swój charakter, rozmiary oraz duże zainteresowanie, jakie budzą w świecie gospodarczym mogą zapewnić firmom, biorącym w nich udział zupełnie realne korzyści.

Uprzejmie prosimy o łaskawe zainteresowanie się naszą kolekcją i o poparcie naszych usiłowań, mających na celu zapoznanie zagranicy z naszą produkcją. Praca nasza dobre rezultaty przynieść może tylko przy energicznem poparciu przez zainteresowane sfery i okazaniu przez nie pełnego zrozumienia.

Cena monopolowa za spirytus.

Rozporządzeniem z dnia 6 grudnia 1927 r. (Dz. Ust. nr. 114 poz. 976) ustanawia się podstawową cenę monopolową za 1 hl. 100° spirytusu surowego, który będzie w kampanji 1927/28 r. odpędzony i dostarczony na kontyngent zakupu dla Dyrekcji Państwowego Monopolu Spirytusowego przez gorzelnie rolnicze, loco wagon najbliższej stacji kolejowej względnie loco statek.

Ceny są następujące:	w złotych za 1 hl 100°
dla województwa poznańskiego	96.00
dla województwa pomorskiego	99.00
dla województwa śląskiego	113.00

Monopolową cenę nabycia spirytusu surowego z gorzelń przemysłowych ustala się w kampanji 1927/28 r. w wysokości następującej:

za spirytus kontyngentowy z gorzelń drożdżowych zł 47.35 za hl. 100°,

za spirytus kontyngentowy z pozostałych gorzelń przemysłowych

a) zużytkowujących cały wywar zł 76.98 za 1 hl. 100°,

b) niezużytkowujących całego wywaru zł 67.65 za 1 hl. 100°.

Propaganda gospodarcza. Warszawski oddział korespondencyjny międzynarodowego biura pracy zawiadomił nas, że M. B. Pr. zestawia serję dia pozytywów (prześroczy), odzwierciadlających warunki pracy różnych kategoryj robotników w poszczególnych państwach.

Byłoby pożądanem, aby w serji tej znalazły się również prześrocza polskie. Międzynarodowe biuro pracy prosi o nadsyłanie fotografji, przedstawiających robotników przy pracy w różnych gałęziach przemysłu. Przy każdej fotografji na załączonej kartce winna być wymieniona firma, miejscowość, rodzaj wytwórczości, ilość zatrudnionych robotników, dział produkcji, którego dana fotografja dotyczy, kategorja robotników, wysokość płac danej kategorji itp.

Fotografje te należy przesyłać do Centralnego Związku Polskiego Przemysłu, Górnictwa, Handlu i Finansów w Warszawie, ul. Chmielna 2.

Cła maksymalne przywozowe ogłoszone rozporządzeniem Min. Sk. z dnia 11. 8. 1927 r., które miały być stosowane do towarów, pochodzących z krajów, nie mających uregulowanych stosunków handlowych z Polską, z dniem 26 grudnia 1927 r. zaczną obowiązywać dopiero od dnia 1 lutego 1928 r.

USTAWY I ROZPORZĄDZENIA.

Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej. Częściowa zmiana ustawy z 1887 r. o ubezpieczeniu robotników od wypadków — rozp. z dnia 24. 11. 1927 (Dz. U. R. P. Nr. 196 poz. 910). Ubezpieczenie pracowników umysłowych — rozp. z dnia 24. 11. 1927 (Dz. U. R. P. nr. 196 poz. 911).

Rozporządzenia Ministrów. Zwrot ceł przy wywozie żelazocjanków błękitów oraz ługu potasowego — rozp. z dnia 26. 11. 1927 r. (Dz. U. R. P. nr. 111 poz. 941). Przepisy wykonawcze do rozp. o prawie przemysłowem — rozp. z dnia 7. 12. 1927 r. (Dz. U. R. P. nr. 111 poz. 942). O umiejętności zawodowej do prowadzenia przemysłu koncesjowanego — rozp. z dnia 9. 12. 1927 r. (Dz. U. R. P. nr. 111, poz. 943). Wykonywanie czynności komiwojażerów i samodzielnych

agentów handlowych — rozp. z dnia 28. 11. 1927 (Dz. U. R. P. nr. 111 poz. 944). Utworzenie Izb przemysłowo-handlowych oraz wyznaczenia ich siedzib i okręgów — rozp. z dnia 30. 11. 1927 r. (Dz. U. R. P. nr. 111 poz. 945). Zmiana taryfy towarowej polskich kolei normalnotorowych — rozp. z dnia 6 grudnia 1927 r. (Dz. U. R. P. nr. 112 poz. 953).

Rozporządzenia Rady Ministrów. Statystyka zmian własności i obciążeń hipotecznych — rozp. z dnia 18 listopada 1927 r. (D. U. R. P. nr. 113 poz. 956). Przepisy, dotyczące zabezpieczenia na wypadek bezrobocia pracowników umysłowych — rozp. z dnia 6 grudnia 1927 r. (D. U. R. P. nr. 113 poz. 958).

Rocznik „Spółka Akcyjna w Polsce". Firma „Par" w Poznaniu przystępuje do wydania nowego rocznika „Spółki Akcyjnej w Polsce".

W książce podane będą: siedziba spółki, oddziały, rok założenia, cel, kapitał akcyjny, ostatni bilans roczny, dywidenda za ostatnie trzechlecie, notowania giełdowe w poszczególnych miesiącach (kurs najniższy, najwyższy), ilość zatrudnionych pracowników, nazwiska członków Rady Nadzorczej.

Powyższe dane zaczerpnięte będą z najnowszych materjałów, zebranych notatek archiwalnych wydawców, wyciągów z Monitora Polskiego iDziennika Ustaw oraz kwestjonarjuszów, rozesłanych do spółek akcyjnych.

Nie wątpimy, iż rocznik „Spółek Akcyjnych" odda cenne usługi informacyjne nietylko sferom gospodarczym, lecz także szerszemu ogółowi.

Wyroby firm krajowych, godnych polecenia:

Ceny ogłoszeń w dziale niniejszym wynoszą 25,— zł. za 1 wiersz na rok 1927.

Redakcja i Administracja: Rzeczpospolita ! — Czcionkami Drukarni Polskiej T. A. w Poznaniu.
Redaktor odpowiedzialny W. Szczepański.